Dziewulskiego ks. Marcella: Urodzaj na piasku za szczęśliwą Gospodyni Nieba i Ziemie Najśw. P. Maryi przyczyną zdarzony

URODZAY NA PIASKU,

Zá ſzczęśliwą Goſpodyni Niebá y źiemie

NAYSWIĘTSZEY PANNY

MARYI

PREZENCYĄ, ZDARZONY;

Przy doroczney Vroczyſtośći, w Niedźielę między
ſolenną Oktáwą, Iey Náwiedzenia,
*W Kośćiele Przewielebnych OO. Kármelitow ná Piásku,
przy Cudownym Iey Obráźie,*
Dnia 4. Lipcá, Roku 1717. ſpoſobem Kaznodźieyſkim

OGŁOSZONY.

A potym

JASNIE WIELMOZNEY IEY MOSCI PANI,

P. HELENIE

z Potoká ná Rybnie

RYBINSKIEY,

WOIEWODZINY CHEŁMINSKIEY,

GENERAŁOWEY ARTYLERYI KORONNEY,

Wiślickiey, Kowálewſkiey, Lipińſkiey, Lipnickiey, &c.

STAROSCINEY;

Páni y Dobrodźieyce

OFIAROWANY:

Przez X. MARCELLA DZIEWVLSKIEGO,
S. Theologiey Bákalárzá Fránćiſzkána, Kaznodźieię Krákowskiego przy Kośćiele S. Oycá FRANCISZKA;
Z Pozwoleniem Przełożonych do Druku

PODANY.

Roku Páńſkiego 1718. *Dniá* 25. *Kwietnia.*

W KRAKOWIE, w Drukárni Fránćiſzká Cezárego, J. K. Mośći, J. O. I. M. X. Biſkupá Krákowskiego, Xiążęćiá Siewierſkiego, y Przeſł. Akádemiey Krák. Ordynaryinego Typografá.

5.

Ná Prześwietnie Herbowne Kleynoty,
JASNIEWIELMOZNEYIEYMOSCIPANI
WOIEWODZINY CHEŁMINSKIEY, &c.

I.

Drożſza nád złoty liquor, nád *Tokáie Wodá* :
Z ktorey ma rodowitą *Rybe Woiewoda*.
Sam prawie z Niebá dany : Oyczyznę w złey toni,
Sálwuie mądrą głową, mężną Ręką broni.

II.

Krzyż cáły świát, *Srzeniáwa* Polskę zdobi cáłą
Cnoty, fortuny, sławy, ſubſtáncyą trwáłą.
Krzyż Helena znalázła, *POTOCKA* w *Srzeniáwie* :
Domowi y Koronie znáczy ſzczęśćie práwie.

III.

Gdy z Morzá czerwonego, z krwawych bitew znoiu ;
Nie ſobie, lecz Oyczyźnie chce wytchnąć w pokoju :
Ryb Sioſtrá Zodyacznych, ozdoba Korony ;
W *Srzeniawie* ma ſpoczynek mądrze ulubiony

IV.

Táńſzy połow, niż Wędę Kleopatrá miáłá :
Gdy ná złoto, motłochu w Tybrze náchwy- (tála ;
W Cney *POTOCKICH Srzeniawie*, lepiey Polska gośći,
Ma *Rybe* pełną fortun, ma wybor godnośći.

JASNIE WIELMOZNA MOSCIA PANI

WOIEWODZINA CHEŁMINSKA,

Wiślicka, Kowalewska, &c. &c.

STAROSCINA,

Páni y Dobrodźieyko.

AZebyć nie tylko Niebá, źięmie, y wody; ále też y sáme nieurodzáyne fruktyfikowáły Piáski: Vrodzayći ná PIASKV dedykuie: Jáśnie Wielmożna Dobrodźiko. Tegoćby nie tylko ia, lecz y cáła Polská Prześwietnie Oyczystemu Domowi Twemu życzyć powinná ßcześćia. Z tego álbowiem Domu w Antenatách y Kolligátách Twoich, Jáśnie Oświeconymi, Jáśnie Wielmożnymi, Wielmożnymi, słynacego Tytułámi, nie ládá podpore, nie pospolita Ozdobę, nie iákakolwiek, iuż nie raz, odbierálá fortune. Wspomnieli wiádomy świátu, pámiętny wiecznośći Srzeniáwitow poczatek: że to zá naypierwßego Krolá Polskiego Bolesłáwá

Chábrego, rozłożonych nád rzeka Srzeniáwą nieprzyiaćioł, mężna przy Xiażećiu Opolskim Drużyna, ſpolna náſzedłſzy reka: chwalebnie zátrwożyli, ſcześliwie roſpłoſzyli, y fortunnie pogromili. I że záiuſzonemu ná Polskę pogáninowi, iádowitey poſoki upuśćili, ſerce mu z záwźietey przećiwko Wierze Swietey goraczki wychłodźili, impet zrážili: taż Rzeka, w nágrode ták znaczney przysługi, od tegoż Monárchy, zá Herbowny Kleynot, dárowani byli. Wſpomnięli miły BOGV, wdźieczny ludźiom, pożyteczny Oyczyźnie, ſámemu tylko záwiſnemu Adwerſárzow náſzych nieluby oku, tey náder známienitey Fámilii progres: że owa w Piśmie S. z pieśćidła źiemskiego, Ráiu roskoſznego wynikáiaca Rzeká, ná cztery roſchodzac ſię odnogi, świát ſoba podźieliłá; wygode, ochłodę, ozdobe wielu Prowincyom uczyniłá: to Herbowna Srzeniáwa, nie ná kilka, ále ná kilkádźieśiat, á znacznych, podźieliwſzy ſie odnog; kráie domowe poſſeſſya zágęśćiłá, ſamśiedzkie wyſoka godnośći, wielkośći, y wielmożnośći opinia, nie tylko ná sławe, ále też ná podźiw, nápełniłá. Wſpomnięli nie tylko pochwały, ále też podźiwienia godne, ná tey świętey y świetney Rzece, ktore ſie dźiáły Dźiełá: wſzytkie mi Polskie przed oczy przychodza Woyny; ponieważ nie było tey Expedycyi, ktoreyby liczna quota, á śliczna cnota Srzeniáwitowie nie ozdobili, nie umocnili, nie uſzczęśćili y nie wsławili; doſyć: że w tych, ſámymi tylko fortunámi, czynámi heroicznymi płynacych Potokách, ná zgube Oyczyźny złym áſpektem obrocone Xieżyce, ná złupienie iey ryczace Lwy, ná pożárćie iey piſzczace y rzucáiace ſie ſmoki, záiuſzone Niedźwiedźie, zápedzone cudze Orły, ſzwánkowały, tonely. Wſpomnieli wſpaniáła doſyć, bogáta doſyć, wſzytkie, co nayzácnieyſze Koronne Prerogátywy tym Potokiem wiozacy Polskiey fortun Flote: ſtáwaia mi oráz ná pámięći, Xiążęce Mitry, Arcybiſkupie Pálliuſze, Biſkupie Infuły, Krzesłá Senátorſkie, Láſki Márſzáłkowſkie, Buławy Hetmáńſkie, &c. ktorych Mágnifike: B O G dla cnot, Majeſtát dla zasług, ná Prześwietney wyſtáwił Srzeniáwie. Niech iáko chca ſzczyca ſię Lidye z ſwoimi Páktolámi, Indye z Gángeſámi, Luzytánie z Tháguſámi; że im złotymi płyna Piáskámi. Korona Polska w iedney Srzeniáwie, drożſzych nád złoto, á iáko Piasku, w Metryce chwały komputuie ludźi. Niechay ſię Ægipt, z ſwoim záchwala Nilem, że z niego źięmiá iego Niebieska corocznie odbieráiac ochłodę,

obſity

obfity wydáie urodzay. *Polá Sármáckie, czy nie bogáta ze swey* Srzeniáwy *fortun y poćiech máia krescencya? Nie wyliczáiac innych, áczkolwiek godnych wspomnienia Domow: dosyć sámemu* Prześwietnych Srzeniáwitow *czołem uderzyć Czołu*: Jáśńie Oświeconych LVBOMIRSKICH, *w Máiętnośćiách y w godnośćiách, u BOGA y u ludźi Luby Mir*, Jáśńie Wielmożnych STADNICKICH, *stáły honor; w świetey pámięći wiekuiacy Wielkich* KMITOW *zaszczyt: z iednegoż źrzodłá, to iest; z iedneyże Fámilii (iáko Okolski pisze) ten troiáki wypłynawszy splendor, o iák wielkim Korone Polska ubogáćił Plonem! Y wspominác trudno wysokich z Krolewskiemi, Xiażecemi, Senátorskiemi Domámi kolligácyi; boby wszytkie wymienić potrzeba co naygodnieysze Fámilie; gdyżby z tych, żadney w ták obszernym Páństwie nie ználazł, ktoreyby droga krew do Prześwietney* Srzeniáwy *nie miáła relácyi. Y poczynáć szkodá, boby skończyć nie podobna, długiego, obszernego, godnych miodopłynnego iezyká, złotego piorá, zasług memoryału: ktorym z* Prześwietney Srzeniáwy *BOG pochwalony, Máiestat poćieszony, cáły Narod Polski był wiele rázy wsławiony, ubłogosłáwiony. Y podobnaż ná iedney kárćie opisáć heroiczne Dźiełá, Páńskie Praeminencye Prześwietnego* POTOCKICH Srzeniáwitow *Oryginału?* JANA KMITĘ Stároſtę Sierádzkiego, *iáko on z Samśiády swoiemi, madra odwaga przećiwko* Władysławowi Biáłemu, *powstáiace na Polskę zátłumił nieszcześćie. Drugiego* JANA KMITĘ Stároſtę Krákowſkiego, *iák on wiele tryumfálnych z nieprzyiaćielem uczynił experymentow.* PIOTRA KMITĘ Janowego Syná, Stároſtę Łęczyckiego: *iák on z zacnym Vrodzeniem swoim zacne łaczył postępki. A dopieroż kto? nie tylko wychwalić, ále áby godnie wspomnieć może* PIOTRA KMITĘ z Wiśniczá, Márſzałká Koronnego, Spiſkiego, Sadeckiego Stároſtę: *ktory Przywiley* Iana Albertá Krolá Polſkiego, *Státuta Oycowskie* Káźimierzowſkie *potwierdzaiacego, y swoie przydáiacego, podpisał.* STANISŁAWA z Wiśniczá KMITĘ, Káſztelána Przemyślkiego, DOBIESŁAWA Káſztelána Woynickiego. *Drugiego* DOBIESŁAWA Kaſztelána Lubelſkiego, STANISŁAWA Woiewodę Bełſkiego. *Drugiego* PIOTRA KMITĘ, *Wielkiego przy* Zygmunćie I. *Dworzánina, Káwalerá, Oratorá; naprzod* Marſzáłká Nadwornego, *do wielu Narodow*

dow

dow Posła, *á potym* Kaſztelána Woynickiego, *potym* Marſzałka Koronnego, *toż* Woiewodę Sendomirskiego, *á potym* Krákowſkiego; Spiſkiego, Przemyślkiego, Kolſkiego Stároſtę; *ktory bezpotomnie z tego świátá ſchodząc, Wielkiego Imieniá, y dobrego mieniá ſwoiego krwią ſobie naybliżſe á godne zoſtáwił Sukceſſory. Z ktorych Herbownym Iego ozdobni Kleynotem Antenáći Twoi* I. W. Dobrodźieyko, *głową y fortuną, iezykiem y ręką możni* Srzeniáwitowie POTOCCY, *nie potoczną, lecz ſtáteczną, w godney Kolligácyi, y w nieposledniey ſubſtáncyi, Woiewodztwu Krákowskiemu, y innym uczynili prezencyą. Nie wſpominájąc dawnieyſzych, boby wſzytkich godnośći, zásługi y fortuny, iednym wſpomnieniem wyráźić nie podobna:* WACŁAW POTOCKI Podczáſzy Krákowſki, *Dźiád Twoy* I. W. Dobrodźiyko: *po ſámych mądrych iego, miárkuie Piſmách: że to był Człowiek wielkich Tálentow, y dźieł Heroicznych pełen. Rodźic Twoy ś. p.* W. I. Pan JERZY POTOCKI, Podczáſzy *tákże* Krákowſki, &c. *ilo mieć moge wiádomośći; z Cnotámi ſwymi, y godnemi słuſznego Pánegiryku ákcyami, ná teyby ſie ſzczupłey nie pomieśćił kárćie. Złoty* ROSCISZEWSKICH Junoſzá, *wielu* Iáśnie Oświeconych, Iáśnie Wielmożnych Fámilji, wielka ozdoba: *Oyczyźnie łáskawy y pożyteczny Báránek, Krzyżá S. y Korony Polskiey nieprzyiaćiołom ſtráſzliwy y ſzkodliwy Lew; Polski Zodyák ſzczęśliwym zdáwna oświecáiący áſpektem; ſtáropolską Cnotę, w ſámey heroicznego y Páńskiego Tytułu godney* W. I. M. Páni ALEXANDRZE POTOCKIEY, Podczáſzyny Krákowſkiey *Rodźićielce Twoiey, náſzey oſobliwey Dobrodźiyce, Sármáckiemu prezentuie Polu. Ktorey to* ALEXANDRZE *ſłuſznie każdy przyznáć może; co* Ruth. 3. Booz o Rućie *powiedźiał: że ieſt* Białogłowa Cnoty. *Mogą potomne Wieki to o niey mowić, co* Caſſiodorus o Amaláſunćie *nápiſał:* Jeżeli mądrey ſzukáſz? tá byłá; ieżeli mężney? tá záwſze przy ſumnieniu y prawdźie, przy rozumie y pomiárkowániu, we wſzelkich przypadkách, *ktore innych śmiertelnie álterowáć zwykły, Tá ſię nieodmienna ſtawiłá; porádą wyborna, pobożnośćią przykłádna, we wſzytkim chwalebna. Nie wyliczam Prześwietnych Twoich Oyczyſtey* Srzeniáwy, *Krwią drogą, zacnych y znacznych wielu tykáiących ſie Domow; boby mi ich długo wyliczáć potrzebá. Do rzeki, mowią, nic potym wodę nośić. Znamienitá z godnymi*

dnymi Fámiliámi koniunkcya Twoiá, Krew nie wodá; lecz sámá z śiebie POTOCKICH Rzeká z *Antenatow, y z Twoiey Páńskiey Osoby, ma dosyć ozdoby. Nie wyliczam Prześwietnych Twoich z Máćierzystym* ROSCISZEWSKICH Iunoszą *ná Niebie źiemskim konstellácyi : bo mi támuia pioro, owe Boskie* Genes: 15. *do Abráhámá słowa:* Licz gwiázdy ieżeli możesz? *Ták godny komput, nie láda Arithmetyká y Panegirysty potrzebuie: żeby z oboygá Rodowitych Domow, (procz tego, co sie iuż námieniło;)* Morstynow, Potockich Piláwczykow, Tárnowskich, Barzych, Moskorzewskich, Tworowskich, Kámienieckich, Borowskich, Olszewskich, Kryskich, Wierzbowskich, Záwáckich, Stánisławskich, Lipskich, Przytkowskich, *y innych; choć co bliższe y osobliwsze wyráchowáł y godnie wypisał Kolligácye. Obowiązek wdźieczności przed* B O-GIE M *y ludźmi zámilczeć mi nie pozwalá osobliwego Fráńćiszkáńskiego Dobrodźieiá, ś. p.* I. W. I. M. Páná BALTAZARA ADRIANA BEŁCHACKIEGO, Kásztelána Bieckiego, Lipnickiego Stárosty, *&c. z ktoregoś Przezacnym Domem* ; I. W. Dobrodźiyko *przez świete Małżeńskie kontrákty, w Godney Osobie Iego, w iedyney poćiesze Twoiey, Iego y Twoiey Corze,* I. M. Pánnie ALEXANDRZE BEŁCHACKIEY Kásztelánce Bieckiey, *&c. w godna weszłá kolligácya. Co w Piśmie S.* 4. Reg. 6. *czytamy: że w Rzece utoniona Siekierá, ná roskaz Elizeuszá Proroká spłynęłá; to w Prześwietney* Srzeniáwie *mamy: że z niey Prześwietny* BEŁCHACKICH Topor *Wielkiego* Kásztelána Sukcessorkę, *fortunnie w wiek potomny pławi. Nie godźi mi sie zámilczeć Arcygodnego (day* BOZE *z millionem poćiech szczęśliwego; iák niegdy Ráchelı z Jákobem* Gen. 29.) *Twoiego* z I. W. I. M. Pánem JAKVBEM ZYGMVNTEM *ná Rybnie* RYBINSKIM, Wojewodą Chełmińskim, *&c. &c. w Związek Sákrámentálny postánowienia: z ktorego sobie Korona Polska, nowych poćiech, y osobliwych fortun formowáć może nádźieie. Nie tylko bowiem ná rodowitey Párenteli, ále raczey ná známienitey zásłudze, y Boskim błogosławieństwie ufundowány* JAKVB, *słusznie, wielu do wielkich uprzedźił Błogosławieństw: ponieważ wiernie y krwáwo* Máiestátowi y Rzeczypospolitey *służąc, po grádusach ná Senátorskie wstąpił Krzesło; ná káżdym Grádusie wspániáła (notyzo-*

stá-

ſláwuiac po ſobie pámiatke. Waleczny Pułkownik; *ſzczęśliwy, że-cnotliwy y ſpráwiedliwy* Regimentárz, *chwalebny á nie ráz* Zwyćięzca. *Naprzod* Podkomorzym *bywſzy* Chełmińſkim, *znaczne miłośći* Dobrá *poſpolitego dał z śiebie zbudowánie*; Stároſtwo *wźiawſzy* Lipińſkie, *o lepſze ſtárał ſię Oyczyzny poſtánowienie.* Łowczym *potym bedac* Koronnym, *ſzkodliwa z tey Puſzcze dźiełámi heroicznemi płoſzył dźiczyżnę*: Stároſta Kowálewſki, *godny: bo przy dobrym ſtátkuiacy przedśiewzięćiu.* Generał Artyleryey Koronney; *przy doſtoieńſtwie Nayiáśnieyſzego Polskiego Słońcá, przy całośći Oyczyzny, ſtrzeliſte záwſze pokazuiacy áfekty*; Wojewoda Chełmińſki, *czy nie słuſznie ten? ktory chełpliwego woiował y zwoiował Nieprzyiaćielá*; *y znowu* Stároſta *Wiślicki, ſtárá ſie o to: iákoby* BOGV *ná Chwałe, Domowi ná poćiechę, Oyczyźnie ná dobre wyſzedł. To ták koſztowna* Iáśnie Wielmożna Dobrodźiko, *Herbowna* Srzeniáwa *Twoiá záſzczyca ſie* Rybą: *ktora w oſtátniey toni, ſrogim nieprzyiaćielowi ſtánawſzy Wielorybem, Korone Polska, iák drugiego* Ionáſzá *w ſercu ſwoim, z nieomylney uchowałá zguby. Máia to ſzcześćie Ryby, że Boskiemu nie podległe przeklectwu, hoyne z Reki* (*CHRYSTVSOWEY nie raz wźieły Błogosławieńſtwo. Niechże y Ciebie* Iáśnie Wielmożna Dobrodźiko, *w świetym ziednoczeniu z Prześwietna* RYBINSKICH *BOG błogosławi* Rybą. *Rośnij w million Pokolenia; ogladay poćiechy Poćiech Twoich. Miey fortunę Abráháma, ktorego B O G, iáko gwiázdy ná Niebie, iáko piáſek ná brzegu Morskim w fámilia y ſubſtáncya rozmnożyć deklárował. Dla tegoć Niebieski Vrodzay ná Piásku, ſzczęśliwa Nayświetſzey MATKI Wizyte ofiáruie, boć Błogosłáwieńſtwa y poćiech ELZBIETY uprzeymie, y z całym Zakonem Fránćiſzkáńskim, życze.*

Jáśnie Wielmożney Dobrodźieyki,

naynizſzy sługá y
niegodny Bogomodlcá,

X. M. D. F.

Benedictus Dominus DEVS, quia visitavit: *Lucæ 1.*

Vberes fructus ager attulit. *Lucæ 12.*

Błogosłáwiony Pan BOG, że náwiedźił:
Obfite owoce rola przyniosłá.

STráſzne było do tad náwiedzenie P. BOGA náſzego! że Izáiaſz Prorok mowił do przyiaćioł, ſamśiad, znáiomkow, y źiomkow ſwoich: *Quid facietis in die viſitationis?* *Coż wy poczniećie? kiedy, dobregoć, ále ſtráſznego Páná mieć gośćiem będźiećie, quid facietis?* Wezdrżałći to Adam, y ledwie w źiemię nie przepadł; skoro tylko ten Gość nogą w prog Ráyski, do niego wſtąpił: *Audivi vocem tuam, & timui, & abſcondi me*; á ieſzcze nie wiedźiał co zá Boskim náſtępuie wſtępnym: *Conſcius culpæ, adhuc ignarus pœnæ.* O dowiedźiałći ſię, choć miłośiernie skarány, co Boska umie wizytá: *Horrendum incidere in manus Omnipotentis.* Záyrzał tylko ten Pan ná dolne tego świátá Kráiny: *Dominus de Cælo in terram aſpexit*; y że wſzytkich práwie ludźi ná złe wyuzdánych uyrzał, *Omnes iniqua agentes*: áż ſerce iego żalem skruſzáło: *Tactus dolore cordis intrinſecus*; ále tá skruchá Nayśw: ſercá nie ná dobre grzeſznikom wyſzłá: *Finis venit univerſæ carnis*: Serce mu zápłákáło, *Pœnitet me feciſſe hominem*: áż wodámi, iákoby to łzámi ſwymi wſzytkę źiemię zálało, *Factum eſt diluvium ſuper terram.* Stánał tylko ná iednę pernoktátę w Sodomie: áż ia z tego świátá, y z budynkámi, y z ludźmi, śiárczyſtą zpłokał słotą: *Dominus pluit ſuper Sodomam & Gomorrham ſulphur & ignem de cœlo.* Do Izráelitow, choćiaż to do ſwoich, á przećię ile rázy do nich ſię wybierał; tyle niemal rázy, nie ták ſię do nich obiecował, iáko ſię groźił. *Levit* 26. Każe im ſię śiebie w krotce ſpodźiewáć, ále ná ich biedę: *Viſitabo*

Iſ: 10. *Toſt:* *Hebr: 10.* *Pſ: 101.* *Pſ: 14.* *Gen: 6.* *Gen: 7.* *Gen: 19.*

 tabo

tabo vos velociter in egeſtate. *Pſal:* 88. Dekláruie, że ich prezencyą ſwoią udáruie, ále im nie zdrowo będźie: *Viſitabo in virga iniquitates eorum, & in verberibus peccata eorum.* Iſ: 29. powiáda nowinę Prorok, że w Ierozolimie Wizytá Boska náſtępuie, ále nikogo nie popiáſtuie: ponieważ ſáme fulminácye, gromy, ná ten Akt gotuie: *Viſitabitur in tonitruo.* Ierem: 27. Y tám nie z poćiechą, Poćiechá Anjelska, BOG do ludźi ſię bierze: bierze álbowiem z ſobą, owę ſpráwiedliwośći ſwoiey naypierwſzą Exekutorkę śmierć; koſę iey ná kárki ſtárych y młodych, Pánow y ubogich, Duchownych y świeckich, wyoſtrzyć, trućizny morowey ná wſzytkich nágotowáć każe: *Et in peſte viſitabo ſuper gentem illam, donec conſumam eam.* Oſee 1. Obiecuie ſię dobrze u Kroleſtwá Izráelskiego gośćić: *Viſitabo.*
Pſ: 39. Ale tám pod ſtráchem Páná widźieć: *Videbunt, & timebunt.* Pomáca On Krolowi I.Mći Achábowi, y IeyMći Izábelli pul-
S. Ambr: ſow, co ich to zá iedná ták długo pali gorączká? *febris avaritiæ, febris luxuriæ, febris libido.* Weyrzy On ná ich konwerſácyi znáki, z kąd im ſię krew zepſułá: *Viſitabo Sangvinem Iezrael.* Niechże ich ná ten defekt kurowáć pocznie: wnet owo ćiáło, co żyło zuchwáło, pſom będźie ſmákowáło: *Co-*
4. Reg: 9. *medent canes carnes Iezabel;* owá panięca krew w koźią iuchę
3. Reg: 22. obrocona, pſámi będźie zkarmiona: *Linxerunt canes ſangvinem Achab.* Amos 3. Kogoby groźne nawiedźiny Boskie nie ztrwożyły? o ktorych tám ták mowi: *In die cùm viſitare cæpero prævaricationes Iſráël, ſuper eum viſitabo & ſuper Altaria. Tego dniá, kiedy mnie Izráel przywita, przywitam ia go lepiey: będą mi Ratuſʒe, y ſáme trzeſʒczáły Kośćioły: & percutiam domum hyemalem cum domo æſtiva; & peribunt domus eburneæ, & diſſipabuntur ædes multæ: te delicye Pánow Izráelitow, źimowe ćieplice y letnie chłodniki, te od Słoniowey kośći y rożnych wymyſłow Gálánterye, ſtroynieyſʒe nád Kośćioł Pokoie y Izby w proch mi ſię rozsypą; te ludne ulice y rynki w puſtki ſię obrocą: Civi-*
Ier: 34. *tatem Iuda dabo in ſolitudinem.* y ták ſię ſtáło iáko Pan mowił: przyznał mu Prorok *Iſ:* 26. *Viſitaſti, & contriviſti eos: Nawie-*
Iob: 7. *dźiłeś Pánie, y wniwecz ich obroćiłeś.* Przyznał bo doznał Iob: że náwiedzenie Boskie, ćięſzka to ná człowieká probá: *Viſitas eum diluculo, & ſubito probas illum.* Y nie dźiwuię ſię, że ow Setnik Ewángeliczny bał ſię mieć gośćiem Wćielonego
Matt: 8. BOGA: *Domine non ſum dignus, ut intres ſub tectum meum;* że ná Piotrá ná wodźie będącego, ogień uderzył, gdy po-
Luca 5. ſtrzegł, że Pan w łodce iego: *Exi à me, quia peccator ſum, Domine:* boć to náwiedźiny Boskie choć miłośne, żałoſne. Co

my

my mowiemy: *kogo BOG kocha, tego náwiedza*; to ták Apo-
ſtoł *Hebr:* 12. piſze: *Quem enim diligit DEVS, caſtigat, kogo*
BOG w láſce ſwoiey chowa, tego krotko trzyma, co raz to záćina.
Kto ſię ná tey Ceremonij nie zna, wnet ládáco wybluźni: iák
owi, znáć że proſtacy, Pogorzelcy; ktorych ćieſząc przeie-
żdżáiący Biskup rzekł: Dźiatki, P. BOG was náwiedźił, á o-
ni odpowiedźieli (á lepiey żeby ſię w ięzyk ukąśili, niż to wy-
mowili) áh náwiedźiłći, bogday tu był nie poſtał! Stráſzne te-
dy náwiedźiny Boskie, choć to miłośćiwe, á dopieroż ſpráwie-
dliwe. Lecz w Nayśw: MATCE wdźięczne y przyięmne:
DEVS in Virginis ſinu mitis factus eſt, pietatem induit, dum in- Richb: à S.
duit humanitatem. Ow Pan co ſię był świát karáć náuczył: Laur: l. 1.
DEVS Zelotes. W MARYI, prawie tego zápomniał: *Propi-* de Virg: c. 5.
tiatus eſt Dominus terræ. Ow Monárchá, co ſię w obłokách: 2. Reg: 24.
Virtus ejus in nubibus; w ſzumách, *in ſpiritu vehementi*; w gro- Pſ: 67. 47.
mách, *de Throno fulgura & voces, & tonitrua*; dał widźieć y Apoc: 4.
słyſzeć: to teraz w żywoćie Nayśw: MATKI iákby go nie
było: *Exinanivit ſemetipſum.* Ow Potentat, co Niebo zámy- Phil: 2.
kał: *In diebus Eliæ clauſum eſt Cœlum*; piekło otwierał: *Cùm* Luc: 4.
aperuiſſet puteum abyſſi; Ziemię przeklinał: *Maledicta terra in* Apoc: 9.
opere tuo: to teraz Niebo otwiera: *Video Cœlos apertos*; Piekło Act: 7.
zámyka: *Miſit eum in abyſſum, & clauſit*; Ziemię błogosłáwi: Apoc: 20.
Benedixiſti Domine terram tuam. Co przedtym z Niebá Mio- Pſ: 84.
tły ná Głod, Miecze ná Woynę, Trupie głowy ná Powietrze
świátu posyłał: *Trium tibi optio datur &c.* to teraz z Zywotá 2. Reg: 24.
Nayśw: MATKI, Kwiećie ná obfity urodzay: *Flores fructus* Cant: 7.
parturiunt; Roſzczki Oliwne ná Pokoy: *Pacemq; refudit*; Chle-
by w Nayśw: SAKRAMENCIE, ná zdrowie y żywot, dáie:
Qui manducat hunc Panem, vivet in æternum. Aleć ſię nie Io: 6.
dźiwowáć: że ten Pan, ták przedtym ſrogi, bo w Niebie ſo-
bie wolny: *DEVS ultionum libere egit*: teraz w Zywoćie, á Pſ: 93.
potym w Ręku Nayśw: MATKI ſwoiey miłośćią zniewolony:
Propter nimiam charitatem &c. factus obediens &c. nie ták po Ephes: 2. Philipp: 2.
ſwoiey iáko po Máćierzyńskiey woli chodźi: *Ad cujus nutum* S. Ildefs
universi aguntur, ſub Matris diſciplina vel arbitrio, Infans DEVS Ser: 2. de
verſatur; więcey dla Mátki, iáko Synowi; niżeli dla śiebie, Aſſumpt.
iáko Pánu, własnym obowiązánemu práwem: *Honora Patrem*
&c. uczynić mu przychodźi; iáko powiáda S. Bernárdyn
Seneński: *Plus poteſt facere B. Virgo de DEO, quàm DEVS de* To: 4. Ser:
ſe ipſo; gniewáć ſię nie raz, choćby chćiał, nie może: bo ſię 5. C. 4.
dla Mátki zmiłowáć, choćby nie rad, muśi: *Sæpè enim, quos* Richb: à S.
Filij juſtitia damnat; Matris miſericordia liberat. A ná dowod Laur: l. 2.
de laud: V.

 tego:

tego: że BOG dobry w Ręku Nayśw: MATKI: co przedtym więcey sprawiedliwy, to teraz więcey miłośierny; co przedtym surowy y straszny, to teraz łáskáwy, co przedtym źiemię przeklinał, to teraz błogosłáwi: tá będźie Máterya Kazania mego: że gdźiekolwiek tá Mátká z Synem, MARYA z IEZVSEM przy swoich Náwiedźinách przychodźi: tám się Plon obfity, y ná Piasku rodźi.

Szczęśliwsze teraz, choćby też ná przedpieklu Piaski: *Steriles Arenæ*: niżeli kiedyś podle Ráyskie, pięknośćią, pulchnośćią, tłustośćią zálecone źiemie *fertiles Glebæ*; bo támte, iedná Náturá, á druga Adámowa krwáwopotna praca: á te moc nádprzyrodzona, y Boskie Błogosłáwieństwo, buynemi y
*Rom: 15. urodzáynemi czyni: *In abundantia Benedictionis.* * *Fertilis in-*
Faust: *terdum sterili stat Messis in agro.* Támte Ewá z mizernymi dźia-
Ps: 125. tkámi nie raz osoliłá łzámi: *Euntes ibant, & flebant, mittentes semina sua*; te MARYA z Anjołámi słodkimi, bo Niebieskie-
Ps: 20. mi skropiłá Kánárámi: *in benedictionibus dulcedinis.* Błogosłáwiłći tám Oćiec Synowi, Izáák Iákobowi: *Gen: 27.* *Det tibi DEVS de rore Cæli, & de pingvedine terræ, abundantiam frumenti & Vini*: *Niechći BOG, Synu moy, da z rosy Niebieskiey y z tłustośći źiemskiey, obfitość Pszenice y Winá.* Rzekłby kto, że Iákob, zá tákim Oycowskim Błogosłáwieństwem, ná tym pádole płáczu Ray roskoszy máiąc, nie frásuiąc się y nie prácuiąc, we wszytkie pomyślnośći opływáć będźie; miánowićie, że mu y BOG sam błogosłáwił. Wszák *Gen: 32.* pássuiąc się z Anjołem, mowił: *Non te dimittam, nisi benedixeris mihi*: *Nie puszczę ćię Pánie, poki z hoyney Ręki Twoiey nie dasz mi błogosłáwieństwá*; otrzymał Iákob co chćiał: *Et benedixit ei in eodem loco.* A oto *Gen: 47.* spytány od Krolá Egiptskiego, wiele sobie lat liczy? dáie znáć po sobie: że ná tym świećie miał nie roskosz; kiedy mowi: *Dies peregrinationis meæ, centum triginta annorum, parvi & mali*: *Dni wieku moiego, sto trzydźieśći lat, máło ich á złych.* Ták to widzę y Swiętemu Pátryárśze ná tym wygnániu, nie Oyczyzná, według słow Apo-
Hebr: 13. stolskich: *Non habemus hic manentem Civitatem*; ná mizer-
Horat: l. 1. nym świećie, nie delicye; według Póety: *Nil sine magno, vi-*
Satyr: 9. *ta labore dedit mortalibus*; y Boskie Błogosłáwieństwo nie lekko mu przychodźi, według drugiego: *Dij laboribus omnia vendunt.* Było Polskie, y iest iesczce mieyscámi, stárych Gospodarzow przysłowie.

V Oraczá dwá kołaczá, á przećię płácze;
A u Dudki Chleb málutki, á przećię skacze.

Y nie

Y nie dźiw, że ubogi Rolnik swoię sztukę Chlebá, łzámi nie raz skropi, ná ktorą ostátniego dobywáć muśi potu: *Sudorem levare impigrum.* Niż wyrobi czym duszę pośrli, nie raz mu duszá ná rámię wystąpi, według owego: *In animabus nostris afferebamus panes nobis.* A dopieroż wtedy, kiedy to źiemiá w generálney Boskiey zostawáłá Exkommunice: *Maledicta terra in opere tuo*: choć iey BOG dał dla Iákobá sublewácyą: *Benedixit ei*: to tego Iákob krwáwą wetowáć muśiał diligentią: muśiał: *duros subiisse labores: atq; operi insvetas, attenuisse manus.* Tráfiły fámilie iego, dwánaśćie Pokolenia do źiemie od BOGA obiecáney, miodem y mlekiem płynącey: *In terram quæ fluit lacte & melle*; á iákże się tám miáły? Oto w ták wielu tyśięcy ludu: *Nemo in vita beatus.* Miod im żołćią w gárdle zgorśniał: *Gustans gustavi parum mellis, & ecce morior.* Mleko im przez rány krwią wyćiekło: *Effuderunt sangvinem eorum, tanquam aquam in circuitu Ierusalem.* Chleb nie bez prace, á czásem uchybił: wszák mowi do nich Prorok *Aggæi* 1. *Seminastis multum, & intulistis parum*: *Oto się wam y śiew nie wroćił.* Kośćią im w gárdle nie raz, co ziedli stánęło: *Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, & subito ira DEI ascendit super eos.* Szczęśliwsze u nas teraz Piaski, bo zá iednym Nayśw: MATKI przyśćiem, do tego przychodźi: że się ná nich zyzny Plon, á bez prace iáko w Ráiu rodźi: *Per se dabat omnia tellus.* Y nie dźiw. Ieżeli bowiem zá przybyćiem S. Woyćiechá Práskiego Biskupá, potym Gnieźnieńskiego Arcybiskupá; á ná ten czás, po rezygnowáney Infule, Zakonniká, z kilką Bráći Zakonnych, z posłuszeństwá, ná roskaz S. Stolice Apostolskiey, ná swoie Biskupstwo powracáiącego, y pieszo idącego, po długich á srogich, zá Boskim dopuszczeniem suszách, pożądány bárdzo, wszędźie, gdźiekolwiek tylko owá święta przeszłá kompánia, lunał deszcz, y piękne zá tym dał P. BOG urodzáie: ták pisze *Dubravius.* Y z tąd z Niemiec do Polski owo przynieśiono przysłowie: *Mnißy się włoczą, będźie deßcz.* A dopieroż zá przybyćiem Nayśw: MATKI Boskiey, o iák piękną, droższą nád złoto, Niebo źiemi subministruie ochłodę, kiedy Wćielonego spuszcza iey BOGA: *Sicut imbrem super gramen.* Ieżeli pisze *Odoricus Raynaudus* o S. Bennonie Misneńskim Biskupie: że te gruntá, po ktorych on kilká rázy przeszedł, nieurodzáyne bywszy, stáły się urodzáyne. Ieżeli dobry gość S. Venerius Opát ná Wyspie Pálmáryi, tego mocą Boską dokazał Cudu: że ná przyśćie iego, dźiś wśiane zboże, dźiś weszło, dźiś u-

Marull.
Orat: Ier:
Tibull:
Exod: 3.
1. Reg: 14.
Ps: 78.
Ps: 77.
Ovid: l. 1. Metam.
Lib: 6.
Philip: Ferrariēsis.

C rosło,

rosło, y dźiś się dostało. Podobnego cudu dokazał S. Baudo-
Idem 10. Febr: linus Biskup, że temu Gospodarzowi, u ktorego podrożny stánął, dopiero záśiane, iużći się rosłym wárzywem nápełniły Ogrody. Ieżeli tego Roku, ktorego Ciáło S. Bernárdá z Vroczystośćią przenoszono, nád zwyczay wielkie były urodzáie;
Bagatta. á źniwá ták wczesne: że tákich, od stu lat żyiacy nie pomnieli ludźie. A dopieroż, gdźie się Nayśw: MATKA z doliny ná podgorze, *in Montana*, z Názáreth do Hebron prowádźi: gdźie skáliste y piasczyste przebywa gruntá, cudowna Wszechmocność, gdy BOGA Wćielonego w Zywoćie máiaca; czego się spodźiewáć? Ieżeli świętym Páńskim, ostre Piaski zá delikátny stánęły Prowiánt. Pisze *Bollandus* o S. Kentygiernie Asápheńskim Biskupie: że ten wszytkie Szpichlerze y Spiżárnie ná ubogich wyszáfowawszy, że y do śiewu źiárná nie zostało; więc gdy nie było czym w Máiętnośći záśiać, wyszedł sam S. Oćiec w pole, y nábrawszy piasku, pośiał po roli: á oto z owego piasku, śliczne bárdzo powschodźiło y obrodźiło zboże. *Philippus Ferariensis* o S. Theobáldźie twierdźi: że ten ubogim tákże, makę rozdáiac, gdy z prędkośći cudzy wor wyszáfował; á nie máiac czym inszym, piaskiem go násypał: tedy się ow piasek w śliczna bárdzo przemienił makę. Ieżeli náturá, dźiwnym iákimśi sekretem, iáko świádcza, *Iosephus L. 2. C. 9. Belli Iudaici*, y *Strabo Lib:* 17. o pewnym w tych tám Kráiách około Ptolemáidy mieyscu, gdźie iest grob Memnoná: że się tám szkláne rodza piaski; á lubo ich ludźie ustáwicznie biora, nigdy ich nie przebiora: ponieważ, co wiátr inszego z pobliższych págorkow ná owo mieysce nánieśie, záraz się w szkláne obraca. A dopieroż co zá dźiw? że Wszechmocna Ręká Boska z Swiętymi będaca: *Ma-*
Luc: 1. *nus Domini erat cum illo:* tákowe czyniłá, y czyni *Metamor-*
Ps: 117. *phoses: Hæc mutatio dexteræ Excelsi.* W Swiętych Páńskich cokolwiek bydź mogło, y bydź może Dárow Bożych, to tylko
S. Hier: po częśći: *cæteris per partes;* w Nayśw: MATCE wszytkie ogołem Dáry, wszytkie *in summo* łáski: *MARIÆ verò simul se tota infudit plenitudo gratiæ.* Toć dáleko podobniey: że zá iey prezencya, przyczyna, á zátym zá Boska Benedykcya: nie tylko ná Piasku urodzay, ále y z piasku Zyto, Ięczmień, Pszenicá, bá y co delikátnieyszego: Mánná, Ryż &c. bydź
Luc. 1. może: *Non erit impossibile apud DEVM omne Verbum.*

2. *Reg:* 6. Ze stánęłá Arká Páńska w Rezydencyi Páná Izráelskiego Obededomá: BOG go y Dom iego pobłogosłáwił: *Benedixit Dominus Obededom, & omnem domum ejus.* y

powiá-

powiádáią Tłumácze Pismá S. co to zá Błogosłáwieństwo było: że naprzod, wszytkie Zony, ktorych się ná ten czás, dla zágęszczenia pustego świátá, wiele mieć godźiło: wszystkie Corki zamężne, poddánki, porodźiły mu po dwoie chłopiąt; ná Oborách, w Owczárniách, porodźiło mu się po dwoie Zrebiąt, Cielat, lágniąt &c. w polu co zdźbło, to dwoie, á sporych y pełnych kłosow, po Winnicách Winá y názbyt; po sádách Iábłek, Gruszek &c. áż się drzewá łamáły: *Benedixit Dominus.* A kogożby BOG przy Arce swoiey nie błogosłáwił? w ktorey to Moyzeszowe zámykáią Tablice, iego Boskie chowáią Przykazánia: *servant testamentum ejus.* á nie tylko ná Pismie po lutersku, ále też y w sercu po Kátolicku: Ps: 102.
Lex DEI ejus in corde ipsius: nie tylko w pámięći: *Memores* Ps. 36.
mandatorum ipsius: ále też y w uczynku: *ad faciendum ea.* Ps. 102.
Wszák *Apoc*: 1. pisze Ian S. *Beatus qui legit, & audit Verba Prophetiæ hujus*: *Błogosłáwiony, co czyta y słucha słow Obiáwienia tego.* A iużże to wszytek Beátyfikácyi żyiącego ná świećie człowieká Proceß: *Beatus qui legit*, *Błogosłáwiony co czyta?* iużże Pánowie Szláchtá po Dworách, Kupcy po Kramách, Rzemieślnicy po Wárstatách, Szwaczki nád krośieńkámi, Prządki pod kądźielámi, Kuchárki nád garkámi, czytáiąc Biblię? wszyscy po Zborách słucháiąc Ewángeliy, błogosłáwieni? Tákći sobie nád wrotámi Poznáńskiego Kierchofu nápisáli byli: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur à modo*: *Błogosłáwieni umárli, ktorzy w Pánu umieráią odtąd.* Y od tądże błogosłáwieni, iák ręce od dobrych uczynkow opuśćiwszy, ná sámę się Wiárę spuszczáią, *beati à modo?* á ślepi tego, co pisze Apostoł *Rom*: 2. *Non auditores legis justi sunt apud DEUM, sed factores legis justificabuntur. Nie słuchácze práwá spráwiedliwi u BOGA, ále wypełniácze*; co mowi P. IEZUS *Matt*: 7. *Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in Regnum Cælorum*: *sed qui facit voluntatem Patris mei*: *Nie káżdy co mi mowi Pánie, Pánie, wnidźie do Krolestwá Niebieskiego*: *ále ten co czyni wolą Oycá mego*; co mowi tenże Pan *Matt*: 16. że: *Reddet unicuique secundùm opera ejus*: *Odda káżdemu według uczynkow iego*; co dáley pisze Ian S. *Beatus qui legit & audit &c*: *& servat ea*: *Błogosłáwiony co czyta y słucha Objáwienia tego*: *y záchowuie to, co w nim nápisáno.* Máło to Pánowie Gospodarze y Gospodynie: że w domách wászych Dźiatki, umieią y mowią Przykazánie Boże; ieżeli go y z wámi nie chowáią: *Dicunt & non faciunt.* Dał BOG słowo y nie raz Matt. 23.
w Pismie S. że ieżeli iego, złych spraw zákázuiącego, dobrze

Levit: 26. roskázuiącego nie usłuchaćie; *Si non audieritis.* On was też
Ps: 65. o Chleb prosżących nie wysłucha: *Non exaudiet Dominus.* Deklárował y nie raz: że ieżeli wy Mándaty iego wypełnićie, on was iáko wyborny Oćiec páńsko będźie sustentował: *&*
Ps: 36. *pascemini in divitijs ejus.* Gdźie iest Aáronowa Rozgá, kár-
Ps: 13. ność Kośćiołá S. boiaźń Boża przed oczymá: *Timor Domini ante oculos.* Zwyczáynie Dźiatkom ná dorędźiu zátykáią rozgi: żeby ná nich pátrząc bały się Rodźicow, Professorow: ták BOG wystáwił nam przed oczy świádectwá o piekle, rozmáite káry swoiey przykłády, strászliwe Kośćiołá S. ná występnych censury: ktorych się kiedyś Monárchowie y Potentáći, iáko srogiego bali piorunu. Cesarz ći to był Theodo-
An: 425. zyusz: á iáko pisze Báronius: od tego co tey mocy niemiał, y o máłą rzecz wyklęty: nie śmiał z Pánámi do Stołu záśieść, poki od owego, choć niepotrzebney, nie wźiąn Absolucyi. Znáć że się náczytał w historyách, násłuchał w nowinách, á podobno y własnymi oczymá nápátrzył: iáko zá klątwą, bydłá nagle zdycháły, drzewá niszczáły, źiemie usycháły, Chleby w kámień się obracáły, trupy płomieniem gorzáły, z grobu ná wierzch cudownie wylatáły, y insze dźiwne dźiały się rzeczy. Wiedźiał Theodozyusz, co P. IEZVS Piotro-
Matt: 16. wi powiedźiał: cokolwiek zwiążesz ná źiemi, będźie związáno y w Niebie. Kto się tego boi: *Beatus qui timet*: *Szczęśliwy, y błogosłáwiony.* W Arce Páńskiey byłá pámiatká Boskiego Dobrodźieystwá, znák Opátrznośći Boskiey, zabytek owey cudowney Mánny. Szczęśliwy Dom, co łáski Boskiey
Cassiod: pámiętny: *Meliora meretur suscipere, qui collata, de corde, dona, non probatur amittere.* Aleć, naybliższa tey szczęśliwośći drogá, Nayśw: MATKA Boska, mistyczna nowego Testámentu Arká przez támtę figurowána: nie tylko że nam: iuż nie Moyżeszowe Tablice: ále żywy Oycá Przedwiecznego Prototyp:
Hebr: 1. *Figuram substantiæ ejus*; Rozgę Pánowánia iego: *Virgam dire-*
Ps: 44. *ctionis, Virgam Regni*; Mánnę Mistyczną, Ciáło Nayśw: IEZVSOWE nosiłá: ále tesz Depozytem, Skárbnicą wszytkich łask
B. Alb: y Błogosłáwieństw Boskich byłá: *Depositorium totius Trinitatis.*
Magn: in Bibl. Mar. Támtá Arká bezduszna, zásługowáć nie mogłá, modlić się nie umiáłá, á przećię ták wiele dokázowáłá: *Benedixit Dominus Obededom, & domum ejus propter Arcam.* á dopieroż tá, o kto-
Henr: Eng: de Annunt: Virg: L. de Virg. rey powiádáią Doktorowie SS. że iey nayminieysze uczynki, mowy, myśli, nie były bez zásługi: co stąpienie to w Cnoty postąpienie: ták mowi S. Ambrozy: *ut non tam vestigium tolleret, quàm gradus virtutis attolleret*; y śpiąc náwet dármo czásu nie

nie márnowáłá: oczymá ſpáłá, ſercem IEZVSA pilnowáłá: według owego *Cant*: 5. *Ego dormio, & cor meum vigilat: Ia ſpię, á ſerce moie czuwa.* Iey modlitwá o iák skuteczna! gdy Syná prośi, roskázuie: *Materná in DEVM authoritate pollens.* y czegoż nie uprośi, czego nie dokaże? *non ſolùm rogans, ſed etiam imperans?* Támtá Arká więcey ſmutku niż pośiechy, bo więcey ſzkody niż pożytku świátu nárobiłá. Widźieć było Philiſtyńskie Páńſtwo, iáko ſię zle przy tey Arce miáło. Oto: nie ráchuiąc tego zá ſzkodę, bo nie máſz czego: że nádźieiá Pogáńska, BOG Philiſtyński Dágon zginął: *Dagon ſolus truncus, &c.* Oto po polách, po ſtodołách, po domách, nie wiedźieć z kąd ſię myſzy bráły: wſzytkie Zbożá poſtrzygły y poziadáły; oto Powietrze Morowe gwałtowne powſtáło: *Confuſio mortis, & graviſſima valde Manus DEI*: ludźie iáko muchy ná ukropie gięli: *& percutiebat Viros uniuscujusq́ Vrbis, à parvo uſq́ ad majorem.* Odpráwowáli, choć Pogánie, z ową Arką Proceſsye: *& circumduxerunt Arcam DEI Iſráël*: á oto pod czás owey Proceſsyi naywięcey ich márło: *Fiebat Manus Domini per ſingulas Civitates interfectionis magnæ nimis.* Przyprowádźili tęż Arkę ná gránice Bethſámitow, pod czás ſámego źniwá, oh iákie nieſzczęście! tu ludźie żną Pſzenicę: *Metebant triticum*, á tu ich śmierć kośi: *Percuſſit de Viris Bethſamitibus &c.* Siedmdźieśiąt ſámych Pánow, pięćdźieśiąt tyśięcy połpolſtwá nagle umárło. V ſwoich náwet, choć Kápłan Oza, á że ſię bez rewerencyi teyże Arki dotchnął, á śmierć go nagła potkáłá: *Percuſſit Dominus Ozam.* Lepſza ſpráwá z Nayśw: MATKA: bo tá, kogo nie pośieſzy, tego nie záſmući: *Conſolatrix afflictorum*; kogo nie ochroni y nie obroni, tego nie wyda: *Refugium peccatorum*; kogo nie ożywi, tego nie zábije: *Vita mirabilis, mortuos vivificans*: *per quam eſt regreſſus à privatione ad habitum.* Toć ſzczęśliwe mieyſce, Dom, Ziemiá, Páńſtwo, gdźie oná ſtánie: *Felix regnum, felix ditio, felix Provincia, felix Civitas, felix domus, quam MARIA inhabitat.* Szczęśliwy Dźiedźić, Dźierżawcá, Goſpodarz: mowić może z Sálomonem, że mu ze Stolicą Mądrośći, z MARYA, wſzytkie dobrá przyſzły: *Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.*

S. Bernard T. 2. S. 52. C. 2. *Rich: à S. Laur: S. Petr: Dăṁ Serm: 2. in Nat:* *1. Reg: 5.* *1. Reg: 6.* *2. Reg: 6.* *S. Anſel: ſup: Salve Regina.* *Gaillard: Viandens.* *Sap: 7.*

1. *Re*: 21. Kiedy Dawid uchodząc przed perſekucyą Saulá, lekko bez kuchni, bez skarbniká, iáko to w ućieczkę wybrány; w ćięſzkiey potrzebie, á bał ſię BOGA ná Kośćielne dyſpenſowáć dobrá; ále prośił Abimelechá Kápłáná o ſupplement, y to dyskretnie, bo tylko o Chleb: *Vel quinque panes da*

mihi. O Dawidźie! trzebáć śię to tu wprzod poráchowáć z sumnieniem nim śię tego, co z Stołu Páńskiego spádło: *Panes qui removebantur de Mensa Domini,* dotchniesz; pyta ćię Abimelech iák śię twoiá dworska ma cnotá: *si mundi pueri, maximè à mulieribus?* Tákćiby śię nam Kápłánom o śiebie y o drugich, do Stołu Páńskiego przystępuiących pytáć potrzebá: *Si mundi? ieżeli czyśći?* nie powinná Porcya Synowska iść

Matth: 15. przed psy. *Non est bonum sumere Panem filiorum, & dare canibus.* Perłá TROYCE Przenay: przed Wieprze: *ante porcos.* Cięszki to kryminał: Chleb Anjelski bestyálskim przyimowáć

1. Cor: 11. sercem: *Qui manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit.* Szczęśliwa fámilia Dawidowa, że Pan mogł zá nią ręczyć: *Equidem si de mulieribus agitur, continuimus &c.* Pánowie náśi, gdyby ták zá swoich Dworzan ręczyli, pewnieby sumnienie záwiedli. Ostrożna teraz niecnotá: nie da znáć

Naxera in Josue. po sobie: *Lingua jam non animi index, nec vultus cordis interpres. Imò sub hilari vultu sæpè latent odia. Et hæc pestis latè serpit inter aulicos, quibus ferè semper est adulandi studium & fallendi votum.* Brzytki, *vertumnus,* wśćibski, wszędybylski, natręt, umie śię udáć zá człowieká żywego, obrotnego, ocho-

Luc: 22. tnego: *paratus tecum & in judicium & in mortem ire.* Nie-

Prov: 3. czćiwiárski Sowizrał: *abominatio Domino omnis illusor,* káżdego sprawom przyganiáiący *Momus,* káżdego obyczáie szácuiący y nicuiący Zoil, uszczypliwy Sátyr, y z płáczących náśmiewáiący śię Szátan: pokryie on to tytułem wesołośći, y uczćiwych żártow: *Socius hilaris dimidium vitæ:* Przeklęty Máchiáwel, cnotę zá grzech, grzech zá cnotę udawáiący Sykofánt: zátrze on to pozorem umieiętnośći, ostrego dowćipu,

S. Gregor: pięknego konceptu: *Sapientia mundi cor machinationibus tegere, sensum verbis velare, quæ falsa sunt vera ostendere, quæ vera, falsa demonstrare:* obmowi on to táką wieku ninieyszego modą: że z káżdym pięknie, á z nikim szczerze: Páńska o-

Machiav: de Regn: biecáć, á chłopska wypełnić: ták obyczay nieśie: *Saluta blandè, complectere peramanter, cede iram, honoris & amoris titulos repete: lauda affatim, pollicere largiter: promissis stare rusticanū puta.* Wywłoczy z Páńskiego Skárbu potrosze Iudasz: *Fur erat,* á to mu pod płaszczykiem wyráchowánia śię undźie. Y Pan nie kazał, á sługá mowi: że tá wola Páńska, *Hæc dicit*

Act: 10. *Dominus: Occide & manduca, bij, rznij, bierz, iedz:* nie pokaż śię piękny koniku u poddánego, Gálánterio u ubogiego sámśiádá, cnotliwa że urodźiwa Corko w przystoynym Domu:

Matt: 21. *Dominus his opus habet:* czym tym byle śię Pánu przypochlebić:

bić: *Placebo Domino*. Vtái śię tá zbrodniá pod imieniem wiernośći, życzliwośći, *Fidelis servus*. Będźie *Compositio Angelica subjectum diabolicum*, ułożony w posturę Anjelską Hipokrytá: przyśiągłbyś, że to niewinny Iozef: *innocens manibus & mundo corde*: prędzeyby go *Domina* lubieżnym komplementem, niż potężnym kijem, z domu wypłoszyłá: *relictô in manu ejus pallio fugit.* á oto czás wyiáwi: *Manifesta opera carnis*: że nád to niewinniątko, większego w świećie nie máſz niecnoty: *Fecit scelera multa.* Według Seneki: przy dworze obłudá, oszukánie, zdrádá pánuie, *Fraus sublimi regnat in aula.* á według Tertulliená: *Tot ibi venena, quot ingenia; tot pernicies, quot species; quot colores, tot dolores*: Co koncept, to trućizná; co postáwá, to śmierć; co kolor, to ná oczy y ná serce bol. Aleć Dawid z Duchá S. *Spiritus Domini directus est in David.* znał śię ná ludźiách; wiedźiał kogo przyiał: że szczerych y niewinnych ludźi: *Innocentes & recti adhæserunt mihi.* To tylko skrupuł: czy cnotliwa czeladká, z drogi iákiego niecnoty powietrza nie zárwáłá? mowi bowiem Dawid: zá sobą y zá swoimi ręczac: że Drogá, ktora przyiechali, zmázána: *porrò via hæc polluta est.* O święte do Swiatyń Páńskich drogi! o iák was przeklęte nie raz profánuia nogi! *Pedes currẽtes ad malum!* nie wybiegáia śię y Cmentarze przed nocnemi ná niecnotę processyámi, á dopieroż ulice y Rynki: *Per vicos plateas*, snuia śię, owe swoiego szukáiace Omácnice: *quæram quem diligit anima mea*; przechodzą owi w kraty, w okienice, we drzwi po zmierzchu pukáiacy Dylektowie: *Aperi mihi soror*; ktoręly tę piekielna drogę odpráwuia, wszędźie Ziemię Swięta, niewinne Bruki profánuia: *Via hæc polluta est.* Lecz mądry Dawid, wie: że nie człowiek mieyscem, ále mieysce człowiekiem śię zdobi: *Non locus Virum, sed Vir locum*; y ták sobie ten wybija skrupuł: że co źli ludźie nogámi niecżystemi zkaláli, to dobrzy czystemi poświęca: *sed & hæc sanctificabitur in vasis puerorum.* A ieżeliż Cnotá Dworu Dawidowego, byłá to skuteczna, ná drogi zmázáne rekoncyliácya? toć dáleko bárdźiey niewinność Nayśw: MATKI, gotowá będźie źiemi od BOGA przeklętey sublewácya. Wszák iey to Kośćioł S. przyznáie: że, co Ewá stráćiłá, to Oná przez Syná náprawiłá: *Quòd Eva tristis abstulit, tu reddis almo germine.* y znowu o niey wyśpiewuie: *Stella Cœli extirpavit, quæ lactavit Dominum, mortis pestem, quam plantavit, primus parens hominum*: *Tyś śmierć y szczep, ktory wszczepił pierwszy Rodźic, skruszyłá*: Wszák to S. Piotr Dámian powiáda: *Per mulierem infu-*

Ps. 114. *Ps.* 14. *Gen:* 39. *Jer:* 11. *in Scorpia:* 1. *Reg:* 16. *Ps:* 24. *Is.* 59. *Cant:* 3. S. *Ambr:* ex *Rubeo.* S. *Andr: Ap: iuxta revel:* *Ser:* 40. *de Nativ: V.*

infusa est maledictio terræ, per mulierem redditur benedictio terræ: Przez niewiástę oblało przeklęctwo ziemię; przez niewiástę ziemi przywróciło się Błogosłáwieństwo. Toż mowi S. Hieronim: *Quidquid maledictionis infusum est per Evam, totum abstulit Benedictio MARIÆ: Cokolwiek przeklęctwá było ná ziemi przez Ewę, to wszytko zgłádźiło Błogosłáwieństwo* MARYI.

Serm: de Assumpt.

A przeto precz dźiś *recedant vetera*: nieszczęśliwa, pod práwem nátury dola: że się było ná Chlebá káwałek práwie śmiertelnie poćić: *in sudore vultus tui vesceris pane tuo.* Precz opłákáne, pod práwem pisánym, człowieká ná tym świećie obeyśćie: że to źiárno, co się śiało, łzámi oblać było: *Qui seminant in lachrymis.* Ia dźiś, pod práwem Łáski, szczęśliwe, wesołe Doktorá Narodow, prácowitym Gospodarzom, y cáłemu świátu intymuię słowá: *Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet*: przy Oycowskim Wćielonego BOGA; przy Máćierzyńskim MATKI Iego Błogosłáwieństwie: nie tylko dobra źiemiá, *Terra dabit fructum*, ále też y Piasek obrodźi, *Fruges arena feret.* Bogday się nie śnił táki gość, iákiego w Piśmie S. Sychemitowie z Abimelechá mieli: że ich zwoiowawszy, z gruntu zruinował, polá ich sola posypáć kazał; toż zrobili inni rożnym Miástom Zwyćięscy, iáko S. Hieronim świádczy: *Certè legimus in Scripturis Vrbes quasdam irâ Victorum sale seminatas*; á to dla tego uczynili: żeby owe Polá osolone przyrodzoną stráćiwszy płodność, więcey nie rodźiły: *ut nullum in ipsis germen oriretur.* Bogday tákiego gośćiá, iákiego dźiś ludskie máią Podgorza, widáć y witáć: *Salve Regina Mater Misericordiæ: Witay Krolowa Mátko Miłośierdźia*; bo oto martwe ożywiasz polá, osolone gniewem Boskim, zmiłowániem Boskim słodźisz Kráiny: *Vita, Dulcedo*; y nieomylną obfitey krescencyi, choć ná Piasku, czynisz nádźieię: *& spes nostra salve.* Co komuś Mámká (iáko pisze *Carthagena*) życzyłá: żeby mu, gdźie tylko stapi, czego się noga dotchnie, wszytko mu się w Rożą obroćiło: *Quidquid calcaveris, Rosa fiat.* To ty, o MATKO przedźiwna: gdźie tylko stániesz, wszędźie, y w puł źimy Láto: *Flores apparuerunt in terra nostra*; y ná ostrym Piasku delikátny wyrabiasz urodzay: *Tempus putationis advenit.*

Ps. 126.

2. Cor: 9.

Judic: 9.

L. 1. Comment: in C. 5. Mat:

Hom: 3. de S. Rosar:

Cant: 2.

Niech chwalą Historycy Mirmidonow, Niemieckie, y insze Narody: że ony przemysłem swoim, ná piaszczystych, twárdych, y chudych źiemiách urodzáyne porobili polá; co ná to zá sztuki záżyli? oto gnoie woźili; pługámi oráli, bronámi włoczyli; według náuki Póety: *Pingve solum lassat, sed juvat*

Mars: l. 11. ad Luc.

juvat ipse labor. Naylepsza Niebá y Ziemie Gospodyni, ná náſze Piaski Bálſam Niebieski zprowadza: *Balſamum aromatizans:* Słowo Wćielone przynośi; u ktorego, bez wſzelkiey prace, wymowić doſyć, á iuż ſię ſtáło: *Dixit, & facta ſunt.* Oni do śiewu zboże kupowáli; Nayśw: MATKA z Niebá gotowa ma oto Pſzenicę, *Frumentum Electorum* P. IEZVSA. Niech iáko chce ſzczyći ſię Ægypt, Mágneſya, Sycylia, Mármáryká bogátymi w urodzay Polámi. Niech ſię przechwala Moſkwá z iednym tákim, w Prowincyi Rezan názwáney, gruntem: że nie tylko prácowitego nigdy nie záwiedźie Goſpodarzá: ále mu też z iednego źiárná po dwá, po trzy, bá y mieyſcem po cztery kłoſy rodźi. Niech ſię przechwala Maurytánia z zyznemi ná podźiw rolámi; gdźie (iáko *Bodinus* piſze) zá Auguſtá Ceſárzá, ználeźiono: że z iednego źiárná pſzennego cztery ſtá wyrosło kłoſow: ktore zá wielka nowália, y zá cud niewidány Ceſárzowi posłáno. Niech ſię przechwala Chlebem y Winem, á nád to y złotem od BOGA ubłogosłáwiona Węgierska źiemiá: że gdyby tylko pokoy nieodmienny miáłá, z Ráiemby źiemskim párágonowáłá. Niech Koroná Polska z Podolskiemi, Krákowskie Woiewodztwo z Proſzowskimi urodzáynemi chwali ſię gruntámi: *ſunt ubi vernãtes, cereati gramine campi;* Niech ſię co raz tu y owdźie zebránemi, ćieſzy y prezentuie kreſcencyámi: *Hoſq; mihi fructus, hunc fertilitatis honorem.* Dźieło to tám, oſobliweć, ále przećię nie doskonáłe, bo zepſowáney nátury: *Dedit vitium natura;* tu ná Piasku dźieło Łáski Boskiey: *Natura &c: parumper expectavit, donec gratia produxiſſet fructum ſuum.* Tuć to owá Rola, ślicznym Cnot SS. Łask Boskich pachnaca kwiećiem: do ktorey Izáák Pátryárchá ſwoiego przyrownał Iákobá: *Ecce odor Filij mei, ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.* Tu Oycowskie, od tegoż Izááká temuż Iákobowi dáne, dał nam BOG błogosłáwieńſtwo: *de rore Cæli & de pingvedine terræ:* z rosy *Niebieſkiey y z tłuſtośći źiemie;* tu bowiem według Rychárdá *à S. Laur: Ros Cæli Virginitas, pingvedo terræ Fæcunditas:* tu płodne Pánieńſtwo, Ray świátu záłożyło: *Emiſſiones tuæ Paradiſus.* Tu to owá Rola Iozefowi *Gen:* 37. we śnie pokazána: ná ktorey on, wdźięczne z bráćia ſwoia odpráwuiac źniwo, ten otrzymał honor: że ſię Snopkowi iego, bráterskie kłániáły ſnopki: *Veſtroſq; manipulos circumſtantes, adorare manipulum meum.* Tu Krolewskie, Xiażęce, Senatorskie Oſoby pod Nogi MARYI iáko Monárchini ſwoiey padáia iáko ſnopki; tu plenne Łask Boskich práwowierni

Eccl: 34.
Pſ: 148.
Joann Weber.
Gval: in Al.
Ovid.
Propert: Lib. 2. Eleg: 23.
S. Damaſ. Orat: 1. de Nat: V.
Gen: 27.
Lib: 1. de Laud: V. Cap: 6. Cant: 4.

S. Bern: Serm: 7. de B. V. Novarin: L. 4. Sacr: Elect. ni zbieráia krescencye: *de plenitudine ejus accipiunt universi*; tu áby po kłosku, iák owá Rutá, *Ruth: 2.* Dárow Boskich dostáią grzeszniczy: *qui sperant super misericordia ejus.* Tu Boska Opátrzność Iágiellonski rozwiązawszy Snopek, źiárno Dobrodźieystw z niego wykruszywszy, obfity poćiech Niebieskich y hoynych Błogosłáwieństw zdárzyłá urodzay: *Vberes fructus.* Tu ták wspániáłe, iáko widźiemy, wystáwiłá Gumno:
B. Alb: Magn: in Postill: super C. 11. Luc: *Horreum nostræ sufficientiæ.* do ktorego Krákowiánie: iák kiedyś Ægiptiánie do Iozefowego, we wszytkich idą potrzebách: *in tribulationibus, in angustijs.* Vstáły choć wielkie y łádowne Gumná Iozefowe, nie wiedźieć kędy się podźiáły: *transierunt*
S. Bern: *omnia*: zboża się w nich zá śiedm lat przebráło. Tu się nigdy
Eccl: 24. nie przebierze, ásekuruie Nayśw: MATKA: *usq; ad futurum sæculum non desinam*: bo ma w ręku Skarb nieprzebrány: *The-*
Luc: 12. *saurum non deficientem.*

Niech iáko chce szczyći się Indya, z drogiemić bo per-
Dares: l. 4. łowemi Piaskámi: *Gemmæ quas littoris Indi dives arena gerit*; ia garstki tego Piasku, zá támtego cáłe nie dałbym łászty: bo támten skáźitelna, do czásu tylko w oczách ludzkich świe-
Prov: 31. ći się pięknośćią: *& vana est pulchritudo*; ten przed BOGIEM y ludźmi, naywyższa po BOGV Nayśw: MATKI szczyći się
S. Thom: godnośćią: *Quâ major sub DEO nequit intelligi.* Niech iáko chce dowćipna Phizykow, Chimikow y Medykow spekulácya y experyencya, co w naykosztownieyszym, drogim y zdrowym, skutecznym y pożytecznym, swoy zászczyt pokłada
ex Ps: 7. Proszku: *Gloriam suam in pulverem deducat*; niech z tąd iáko naysporsza pieniężna fortuny swoiey wywodźi krescencya:
Juvenal: Sat: 14. *quantum ipsa pecunia crescit.* Ia ná tym mieyscu Boskiey Wszechmocnośći uważáiąc dźieło; rzec muszę: *Non est tale opus in universis Regnis*: dármo, dármo: áni Weneckie, áni Páryzkie, áni Pádewskie, áni tám nie wiedźieć iákie Apteki, tákiego mi nie pokaża lekárstwá, iákie się w tutecznym znáyduie Piasku: *Non est tale opus.* Pisze Historya Piaskowa w Ogrodźie Fiołkowym, ták názwáney Xiędze: że kiedy
An: 1087. Włádysław *Hermanus*, po śmiáłym Bolesławie, po wźiętey Polakom Koronie, naypierwszy Polski Xiążę, ná iákiś cudowny w Nozdrzách ták záchorował defekt: że y sam sobie obrzydły, żadney z Lekárzow źiemskich nie máiąc pomocy; udał się do Lekárzá Niebieskiego: prośił goraco BOGA; wzywał ná pomoc Swiętych iego, á osobliwie Nayśw: MATKI. Tedy mu się we śnie pokazáłá, y powiedźiáłá: żeby szedł zá Miásto; á gdźie Fiołki znaydźie: żeby tám kopał, y piasek

zná-

ználazłzy, żeby nim ſobie zkáncerowáne poſypał nozdrze; á záraz zdrow zoſtánie; y żeby ná tym mieyſcu, ná pámiątkę Boskiego Dobrodźieyſtwá, Kośćioł wyſtáwił. Vczynił ták pełen wiáry *Hermanus*; záproſiwſzy z ſobą Biskupá, ná ten czas *Lámpertá*, po S. Stáńisłáwie náſtępuiącego Krákowskiego Páſterzá, z Duchowieńſtwem y ludem wyſzedł. Stáło ſię według słowá Krolowy Niebieskiey: ználeźli w tym mieyſcu gdźie teraz Kośćioł, Fiołki; pod ktorymi kopiąc: pokazał ſię śliczny bieluśinki piaſek, ktorym ſię poſypuiąc *Hermanus*, cudownie, bo w momenćie, do pierwſzego przyſzedł zdrowia. Zkáncerowáni ná Duſzy grzeſznicy, z ktorych káżdy mowić z Prorokiem może: *Corrupta ſunt cicatrices meæ, à facie inſipientiæ meæ*: poſypćie ieno tym Piaskiem głowy y ſercá wáſze; zákopćie ſię weń przez głęboką pokorę: *humiliamini ſub potenti manu DEI*: á doznaćie prawdy, owych słow: *Qui me invenerit, inveniet vitam; & hauriet ſalutem à Domino*: *kto mnie znaydźie, znaydźie żywot; y záczerpnie zbáwienie od Páná.* Według powieśći IEZVSOWEY *Marci* 4. ſzczęśliwe źiárno, co ná dobrą źiemię pádło: *Cecidit in terram bonam*; nie zginęło, iáko drugie przy drodze; nie uſchło, iáko inne, ná opoce; nie zniſzczáło, iáko niektore w ćierniu; ále ſię w ſtokrotny odrodźiło owoc: *attulit fructum centeſimum.* A dopieroż o iák ſzczęśliwy! kto ná ten padł Piaſek: do ktorego Dźiedźiczki mowi S. Anzelm: *Omnis ad te converſus, & à te reſpectus, neceſſe eſt ut ſalvetur*: Wſzelki do ćiebie ſię ućiekáiący, reſpekt u ćiebie znáyduiący, muśi bydź zbáwiony. Szczęśliwiśćie Prześwietnego *Inſtitutum* Sektátorowie, Wielkiego Eliaſzá Wielcy Synowie: żeśćie Wáſz, pochwały wſzyſtkie przewyżſzáiący Kármel, ná tym záłożyli Piasku: *deſcendiſtis in Arenam.* Maćie tu Pole do roboty, czás y mieyſce do zasługi: *Meſſis quidem multa.* Nie mowi tu P. IEZVS: żniwo wielkie, á robotnikow máło: *Operarij pauci*: bo ſobie z Was ták wiele náuką: *quorum doctrinâ fulget Eccleſia*; * wymową: *Prudentes eloquij Myſtici*; * świątobliwośćią: *Homines magnos virtute*; sławnych zgromádźił Subiektow: *Potentes opere & ſermone.* Służy Wam tu fortuná do zapłáty: *Merces Veſtra copioſa.* Nayśw: MATKA Bráći ſwoim, (iáko Was S. Stolicá Apoſtolska názwáłá; y kto Was ták zowie, Odpuſt nádáłá) oto Wam ſię ſámá, w zapłáćie, y Syná ſwego dáłá: kiedy ſię z Nim w rękách Wáſzych deponowáłá; kiedy Was zá Strożow Cudownego Obrázu ſwego, zá Promotorow honoru ſwego obráłá: *Vos honorem meum zelabitis.* Szczęśliwiśćie

Pſ: 37.
1. Pet: 5.
Prov: 8.
Mat: 9.
* Eccl: de SS. Apoſt:
* Iſ: 3.
Eccl: 44.
Luc: 24.
Matt: 5.
Vrb: VI.

grzesznicy, ktorzyście tu *Onera peccatorum*, srogie grzechow wászych ćiężary złożyli. *Exod.* 2. Nie mogąc zćierpieć Moyzesz pogáninowi: że lud Boży áż názbyt opprymował; zábił go; y żeby się nie wydáło, w piasku go zákopał: *Percussum Ægyptium abscondit sabulo.* Nie możećie lepiey pokutuiący grzesznicy zbrodni wászych pokryć; iák gdy ich tu w tym Piasku zágrzebiećie: gdźie Vćieczká grzesznikow, według relácyi S. Bernárdá: gotowe schronienie komu chce, kiedy chce y iáko chce otwiera; y ták czyni: żeby naywiększy grzesznik, w Iey obronę oddáiący się nie zginał, ále miał żywot wieczny: *Illa sinum pietatis, cui vult, quando vult, & quomodo vult, creditur aperire, ut quamvis enormis peccator, non pereat, sed habeat vitam æternam.* Nie mogł kiedyś S. Bázyli penitentce swoiey odpuszczenia iędnego ćięszkiego grzechu u BOGA uprośić. Zniknęły wszytkie ná kárćie nápisáne, zá Modlitwą Swiętego niecnoty; tey iedney, y łzámi Bázyli nie spłokał, y srogimi mortyfikácyámi nie zgłádźił. Posłał ią z tym do Swiętego Efremá, ále y ten nic nie wymodlił, nic nie wypłákał, nic nie wypośćił. Powraca utrapiona Niewiástá do S. Bázylego, y iuż go bez dusze záſtáie: á przeto żalem umieráiąc rzuca ná Ciáło iego ow kártelusz. Y pewnie się nie záwiodłá, bo czego Swięty nie dokazał ná świećie żyiący, dokazał z BOGIEM złączony, w Niebie wiekuiący: że y ow srogi excess, ná pápierze spełznał: *& non est inventa iniquitas.* Mátká z Synem MARYA z IEZVSEM záwsze złączona, więcey oraz niż wszyscy Swięći może; ták twierdzą Doktorowie SS. Iey prośbá, roskaz u Syná: *Non solum rogans, sed etiam imperans, Domina non ancilla.* Co niegdy powiedźiał Alexánder Wielki o Mátce swoiey: że iey iedná łezká, wiele ná gárdło komu nástępuiących zgłádźić może liter; to Nayśw: MATKI iedno westchnienie, naywiększe násze, przed BOGIEM zgłádźić może przewinienie: co przyznáie *S. Germanus*, gdy ták do Niey mowi: *Tu autem, quæ Materna in DEVM authoritatē polles, etiam ijs, qui enormiter peccant, eximiam remissionis gratiam concilias. Non enim potes non exaudiri, cùm DEVS, ut veræ & intemeratæ Matri suæ, quo ad omnia, & per omnia, & in omnibus morem gerat: Ty zás, ktora Máćierzyńska masz u BOGA powagę, y naywiększym grzesznikom osobliwą odpuszczenia łáskę uprászasz. Nie możesz bowiem nie bydź wysłucháná, ponieważ ći BOG, iáko prawdźiwey á Niepokaláney Mátce swoiey, do wszystkiego, we wszystkim, y ná wszystko ugadza.* Vżalił się kiedyś Póétá nieszczę-

Serm. de Salve.

Petr. de Nat. L. 2. C. 28.

Psal. 16.

S. Damiā.

Ser. 2. de dormit. B. V.

ſzczęśliwey Pálinurá śmierći, że rozeſpány, ſtoczył ſię z posłánia w Morze: utoniony, nági, w nieznáiomym Kráiu w Piasku pogrzebiony: *Nudus in ignota Palinure jacebis arena.* Virgil. Nie żáłowáć, ále winſzowáć temu; kto, z łáski Boskiey przez grzech; z fortuny, álbo honoru przez nieſzczęśćie lub złego człowieká złupiony, *Spoliatus & nudus:* w Nayśw: MATCE Mich: 1. naypierwſzą po BOGV położywſzy Nádźieię: *Spes altera Virgo:* ná tym tu polega Piasku: *Ponit in pulvere os ſuum.* Thren: 3. Nikt nie oſchnie, ktokolwiek ſię o ten Piaſek oprze: *Fertur ad æquoreas, & ſe proſternit arenas.* Tu bowiem ma: *Spem deſperantium, unicam ſpem Patrum, ſpem ſæculorum, ſpem rebus adversis afflictorum, ſpem fidam & optimam, ſpem ſecuriſſimam & ſanctiſſimam: Nádźieię roſpaczáiacych, iedyna po BOGV nádźieię Oycow, nádźieię wiekow, nádźieię utrapionych, nádźieię wierna y wyborna, nádźieię náder beſpieczna y árcyświętą.* Tu to wſzelkiemu zápiſáno nieſzczęśćiu: co BOG niezbrodzonemu y bezdennemu, *Iob*: 38. przy piaskowych brzegách gránice mu záłożywſzy, powiedźiał Morzu: *Hic confringes tumentes fluctus tuos, & ulterius non procedes: Tu będźieſz kruſzyło nádęte nawálności twoie, y dálićć ſię poſtąpić nie będźie godźiło.* Tu Páńska furyo, przećiwko sługom y poddánym: tu ſamśiedzka záwźiętośći, przećiwko ſamśiádom: tu ięzyku złośliwy, przećiwko niewinnym Oſobom: tu pokuſo piekielna, przećiwko Bogoboynym Duſzom: tu ćięſzka chorobo, przećiwko ludzkim ćiáłom; tu śmierći, przećiwko konáiącym, z wyſoká lecącym, w ogniu będącym, po Morzách, y Rzekách tonącym, w wſzelkich niebeſpieczeńſtwách zoſtáiącym ludźiom, moc twoię ſtráćiſz, uskromiſz ſrogość twoię: *hic confringes.*

Lucan: Lib: 5.

S. Ephrem Syrus.

Według Doktorow SS. człowiek *antonomaſticè* od źiemi ſwoy tytuł odebrał: *Homo ab humo.* Tocby mnieyſza, gdy by tá źiemiá dobra, święta, w urodzay Cnot obfita byłá: *Terra cui benedixit Dominus.* Ale to ſzczere piaski, ná ktorych żadne, by też naylepſze ſtánąć nie może zbudowánie: *Nihil ſtabile portans:* ná ktorych ſię, by też naygwałtownieyſzy Deſzcz Łask Boskich nie utrzyma: *Nunquam reſtagnare videntur;* ná ktorych ſię nic dobrego nie rodźi: *Sterilis arena ſemper.* Cożkolwiek zbáwiennego, to człowiekowi z oporem, iák w piasku idźie: *Non eſt facilis ad aſtra via.* Miáłá to ſzczęśćie Nayśw: MATKA: że z kim ſię podkáłá, kto ná nię weyrzał: záraz go do nabożeńſtwá, do cnoty, á oſobliwie do czyſtośći iákimśi skrytym ćiągnęłá Mágneſem. Kośćioł

Areſ.

S. Ambr: S. Bern: & alij.

Reſſoſ: 6. ściół Boży, ná dźień S. Cecylij mowi do Páná IEZVSA: *Domine IESV Chriſte, Seminator caſti conſilij, ſuſcipe ſeminum fructus, quos in Cæcilia ſeminaſti: Pánie IEZV Chryſte, Záśiewáczu czyſtey rády, przyimiyże te Owoce, z tego naśienia, ktoreś w ſercu Cecylij ſzczęśliwie oſádźił.* MATKO Nayświętſza maſz
Io: 12. w Ręku Mágnes, bo tego, co o ſobie powiedźiał: *A ia gdy będę podwyżſzony od źiemie, wſzytko pociągnę do śiebie;* maſz w Ręku tegoż ſámego *Seminatorá*, Záśiewácza zdrowey, czy-
Luc: 8. ſtey rády, y oraz *Semen Verbum DEI: Naśienie Słowo Boże.* Niechże tu żaden dźiś z prożnym nie odchodźi ſercem, poki mu go ſámym nie záśieieſz IEZVSEM; niech żaden z twoiego nie ruſzy ſię Piasku, poki go cudownym, do IEZVSOWEY y Twoiey miłośći, nie pociągnieſz Mágne-
Phil: Pic: ſem: *Donec hæreat, ne longius erret.* Niech z tego świátá nie ſchodźi; poki zá twoim Náwiedzeniem ſtokrotnego Cnot SS. Owocu nie zrodźi: *Fructum centuplum, fructum in patientia.* A M E N.

APPROBATIO.

ANno Domini 1718. Die 20. Aprilis, hanc Concionem diligenter perlegi, dignamq; typo judico, imprimiq; eandem permitto.

M. BASILIVS PLASCZEWSKI, Sac: Th: Doct: & Prof: Eccleſ: Cath: Crac: Canonicus, SS. Omnium Crac: Præpoſitus, S.R.M. Secretarius, Librorũ Diœc: Crac: Cenſor. mp.

20. II.

Dziewulskiego Ks. Marcela ~~Concione~~

~~Urodzay na piasku za wszęśliwą (sic) gospo-~~
~~dyni nieba i ziemie Nayświętszey Panny~~
~~Maryi~~